

IL-FONDAZZJONI TAL-AJRUPORT TA' MALTA TAPPOĠĠJA LIL HERITAGE MALTA FIT-TWAQQIF TAL-EWWEL PARK ARKEOLOĠIKU F'BAĦAR FOND FID-DINJA

Il-Fondazzjoni tal-Ajruport ta' Malta tħabbar bi pjaċir li qed tappoġġja l-ħidma ta' Heritage Malta biex tiddikjara sit f'qiegħ il-baħar bħala l-ewwel park arkeoloġiku f'baħar fond fid-dinja.

Is-sit ġie skopert fl-1993 lil hinn mill-Bajja tax-Xlendi, Għawdex, f'fond ta' 105 metri, u jikkonsisti f'materjal arkeoloġiku Puniku mifrux fuq medda ta' 67,000 m². It-Taqsima tal-Wirt Kulturali ta' Qiegħ il-Baħar fi ħdan Heritage Malta qed tagħmel riċerka dwar x'seta' wassal għall-ħolqien ta' dan is-sit uniku, filwaqt li qed tiddokumenta l-post u l-artefatti b'mezzi innovattivi li ma ntuzaw imkien ieħor.

Għalkemm siti f'baħar fond mhumiex attrazzjonijiet rari, il-valur bla paragun ta' dan is-sit partikolari jinsab fl-eluf ta' artefatti li hemm fih, fosthom anfori u urni li jmorru lura mal-2,300 sena, flimkien mal-wirt naturali ta' blat iffurmat minn sikek tal-qroll estinti.

“Huwa unur għall-Fondazzjoni tal-Ajruport ta' Malta li qed tikkontribwixxi fi proġett important bħal dan, li żgur se jkattar il-viżibilità tal-Gzejjer Maltin fost bugħaddasa tekniċi u riċerkaturi internazzjonali. Il-Fondazzjoni biħsiebha wkoll tgħin lil Heritage Malta biex tressaq lil dan il-proġett qrib nies li la huma bugħaddasa u lanqas riċerkaturi iżda li għandhom heġġa biex jitgħallmu iżjed dwar l-istorja tal-Gzejjer Maltin permezz tal-wirt kulturali tagħna f'qiegħ il-baħar,” qal iċ-Chairman tal-Fondazzjoni tal-Ajruport ta' Malta, Josef Formosa Gauci.

Il-Kap Eżekuttiv ta' Heritage Malta, Noel Zammit, irrimarka li l-inizjattiva eċċitanti ta' park arkeoloġiku f'baħar fond tixhed għal darba oħra l-pożizzjoni soda tal-aġenzija nazzjonali għall-wirt kulturali fuq quddiem nett fil-qasam tagħha. Huwa saħaq fuq l-impenn ta' Heritage Malta biex tkompli ssostni dan il-proġett u oħrajn bħalu li jista' jkun hemm fil-ġejjieni, għax permezz ta' inizjattivi bħal dawn il-wirt nazzjonali tagħna jsir aktar għani u aċċessibbli – kemm fizikament kif ukoll virtwalment – biex ikun studjat u gawdut.

Is-sit lil hinn mix-Xlendi qed jiġi dokumentat mit-Taqsima tal-Wirt Kulturali ta' Qiegħ il-Baħar fi ħdan Heritage Malta, bl-appoġġ tal-Università ta' Malta u s-Sovrintendenza tal-Patrimonju Kulturali. L-artefatti li nstabu fis-sit qed jiġu ppreservati taħt il-baħar, f'konformità mal-Konvenzjoni tal-UNESCO dwar il-Ħarsien tal-Wirt Kulturali ta' Qiegħ il-Baħar, li ġiet ratifikata minn Malta. Għalkemm mhux ippjanat li dawn l-oġġetti jittellgħu minn qiegħ il-baħar, il-lok preċiż ta' kull artefatt, kif ukoll it-tip u l-kundizzjoni tiegħu, qed jiddaħħlu f'geodatabase li se jkollu livelli varji ta' aċċess.

Il-park se jkun aċċessibbli wkoll permezz ta' videos, ritratti u mudelli 3D fis-sit elettroniku ta' [Underwater Malta](#), li hu mużew virtwali tas-siti arkeoloġiċi f'qiegħ il-baħar madwar il-Gzejjer Maltin. Fit-torri tax-Xlendi, li jinsab qrib il-park, se jkun hemm wirja permanenti li mistennija tinfetaħ għall-pubbliku s-sena d-dieħla.